

Štev. 2

Leto 11

Izhaja enkrat na mesec.

Naročnina četrtletno 12 dinarjev

NEODVISNO GLASILO ŽELEZNIČARJEV, UPOKOJENCEV IN TRANSPORTNEGA OSOBLJA

Uredništvo in upravništvo:

Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Del. zbornice), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Pravočasno opozarjamo!

Samo poldrugí mesec nas še loči od dneva, ko mora stopiti v veljavo nov državni proračun, v kolikor se ne bodo morda v zadnjem trenutku odločili kot lansko leto za gospodarstvo z dvanajstinami.

V parlamentu odnosno v odborih bi morala biti sedaj proračunska debata v polnem teku. Dnevno časopisje bi moralo zavzemati stališče k posameznim postavkam in predlogom, moralo bi kritično motriti nastopanje poslancev, poslanskih klubov ter posameznih ministrov. Vsega teža ni in izgleda, kot da bi bili sredi leta, ko se posamezne proračunske postavke in odredbe finančnega zakona izvajajo in ne da smo le par tednov pred uveljavljenjem novega budžeta, ki naj prinese novo življenje v narodno gospodarstvo.

V finančnem odboru in parlamentu se gredo večino in manjšino, obstrukcijo in aplavdiranje, razna vprašanja, interpelacije, pripombe k zapisnikom in tako teko dnevi brez vsake koristi. Skoraj sigurno je, da se bo tudi letos ponovila igra preteklih let: proračun je treba spraviti pod streho v pordnevnem zasedanju, zato se morajo vršiti seje neprekinjeno, poslanci bodo govorili ponoči prazni dvorani in budžet bo sprejet.

Spomenice državnih in javnih nameštencev, prošnje upokojencev, obupni klici delavstva bodo delili usodo enakih spomenic preteklih let, šli bodo ad acta in tudi leto 1936-37 bo v znamenju štednje.

Sicer delovno ljudstvo danes nima vpliva na razvoj teh dogodkov, vendar porabimo vsako priliko, da opozorimo odločujoče, ki imajo sedaj oblast v rokah, da nadaljevanje štednje po dosedanem vzorcu ne bo ublažilo gospodarske krize, ne bo prineslo v državo blagostanja in zadovoljstva, marveč bo bedo in nezadovoljstva, marveč bo bedo in nezadovoljstva, v najširših krogih še povečalo. Opozoriti moramo odločujoče, da jih ne sme zavarati zadovoljstva, ki se morda zrcali na obrazih posameznikov, ker to zadovoljstvo je drago plačano z obupom mase izkoriščanih, ki zaman pričakuje rešitve.

Naj se bo že vršila proračunska debata po rednem ali po skrajšanem postopku v narodni skupščini, gospodje ministri in poslanci bodo imeli priliko, da se zavzamejo za izpolnitev najnujnejših zahtev delovnega ljudstva, ki so jih predlagali že leta. Po proračunski razpravi gospodje ne bodo mogli trditi, da jim ni bil znan položaj, v katerem so se železničarji nahajali, da niso bili opozorjeni na posledice novih redukcij in da jih za to na poslabšanju ne zadene krivda, ker so za ta poslabšanja glasovali v nevednosti.

Železničarji vseh kategorij so danes složni v eni zahtevi, ki se glasi:

Položaj pretežne večine železničarjev je danes nevedrjen. Redukcije delavskih plač, brezplačni dopusti in visoka bremena za

pravice in socialna zavarovanja so povzročila, da v tisočih in tisočih delavskih družin gospodari lakota in pomanjkanje, da delavski otroci telesno in duševno propadajo. Tudi položaj nižjih kategorij nastavlencev po zadnjih redukcijah ni dosti boljši. Enako slab odnosno še težji pa je položaj zadnjih ostanov kronskih rentnikov in staroupokojencev, ki edino še v Jugoslaviji čakajo na pravično prevredbo in izrednačenje.

Enodušna zahteva prav vseh železničarjev je: Nobene redukcije več! Nasprotno, odobriti se morajo novi krediti, da se zasigura redna zaposlitev železniškega delavstva vse dni v mesecu, da se zasigura redna podelitev vseh pravic, ki jih predvidevajo obstoječi zakoni in pravilniki, da se zasigura nujno potrebni ekstenzenčni minimum! Prevredba kronskih rent in izrednačenje staroupokojencev se ne sme več odlašati, saj so vse prizadete evropske države izrednačenje že davno izvršile ter se tako oddolžile svojim uslužbencem za njih vestno službovanje.

Enako enodušna zahteva vseh zavednih železničarjev je, da naj se jih ne loči glede pravic od ostalega delavstva in da naj se železničarjem zopet povrne pravico do delavskih zaupnikov in do svobodnih strokovnih organizacij.

Važne intervencije za upokojence in rentnike v Beogradu

Čim je začel zasedati finančni odbor in razpravljati o predlogu budžeta za prihodnje budžetno leto ter o načrtu novega finančnega zakona, je akcijski odbor upokojencev poslal v Beograd svojo delegacijo, da predloži v Ministrstvih, finančnem odboru ter posameznih poslanskih klubih spomenice za rešitev najvažnejših vprašanj upokojencev. Pri sestavljanju zahtev se je akcijski odbor omejil le na najnujnejše zadeve z ozirom na svoječasne izjave finančnega ministra, da se morajo v prihodnjem budžetu personalni izdatki znižati in da ne bo dopustil nikakih večjih novih kreditov. Vsled tega je deputacija predložila samo sledeče najvažnejše zahteve:

1. Prevredba kronskih rent na dinarske in izplačilo draginjskih doklad.

Veliko število uslužbencev, ki so najvestneje vršili odgovorno železniško službo in so bili v službi poškodovani ter jim je bila renta odmerjena še pred uveljavljenjem zakona iz leta 1923, prejema pa še danes rento v kronski veljavi. Dosti je še rentnikov, ki so se ponesrečili v službi pred 20, da celo 30 leti in jim je bila tedaj odredena renta na pr. K 200 in tudi več, kar je odgovarjalo tedanjim razmeram. Tak rentnik dobiva danes mesečno Din 50.— in se nahaja v obupnem položaju.

Da te rente do danes še niso prevedene na dinarsko veljavo, je krivo dejstvo, da je leta 1927, ko je bila izdana uredba o prevredbi državnih kronskih upokojencev, pomota izostala v tej uredbi navedba kategorije rentnikov. Navedena uredba predvideva prevredbo vseh kronskih pokojnin s 1. avgustom 1927 al pari na dinarje ter je jasno, da bi se najmanj z istim datumom moralo prevesti tudi kronske rente.

Velika krivica, ki se je pripetila rentnikom, se da sedaj popraviti le z objavo dodatka k citirani uredbi odnosno s posebno uredbi finančnega zakona za leto 1936-37, ki naj se glasi:

»V zvezi z uredbi o prevredbi kronskih pokojnin državnih upokojencev na dinarske in v zvezi z zakonom o prevredbi kronskih pokojnin južno-železničarjev se prevedejo z veljavnostjo od 1. VIII. 1927 tudi kronske rente in sicer osebne kakor tudi rodbinske. Prevedejo se rente vseh državnih kot tudi rentnikov južne železnice računajoč 1 K za 1 Din.«

Rentnikom pa se je zgodila še druga krivica: S 1. V. 1935 je računovodstvo zagrebške direkcije uknilo izplačevanje doklad k rentam z motivacijo, da je pokrajinski pokojninski sklad v Ljubljani uknil tozadevno dotacijo. Rentnikom nakazujejo sedaj samo malenkostne rente brez doklad. Vsled tega se nahajajo rentniki in vdove v obupnem položaju ter pričakujejo, da bo železniško ministrstvo, finančno ministrstvo in finančni odbor narodne skupščine podvzel vse korake, da dobe rentniki doklade za čas od 1. V. 1935 dalje naknadno izplačane in da se jim bodo doklade za bodoče redno nakazovale.

2. Izrednačenje pokojnin, provizij, miloščin in nezgodnih rent, odrejenih po starih predpisih, s pokojninami po sedanjem zakonu.

V vseh evropskih državah, kjer so nastale večje valutne spremembe, je bilo že v letih 1923 do 1925 izvedeno izrednačenje starih pokojnin z novimi pokojninami, ki so odgovarjale življenjskim prilikam. To izrednačenje so izvršile že davno vse nasledstvene države, nazadnje Čehoslovaška, ki je zadnje staroupokojence prevedla že leta 1933. Edino v kraljevini Jugoslaviji to vprašanje še danes ni rešeno.

Povodom razprave o finančnem zakonu za leto 1935-36 je bil od nekaterih poslancev sicer predložen amandman, ki bi pooblastil finančnega ministra, da pripravi tozadeven zakon, vendar je bil ta amandman odklonjen.

Aktivno osobje tako na železnici, kakor v drugih državnih uradih je dobilo nove dinarske plače že z uredbi od 14. marca 1922, nadaljno zvišanje, ki je vsaj delno odgovarjalo draginjskim razmeram, je bilo odobreno z zakoni iz leta 1923. Le upokojenci teh regulacij niso bili deležni, marveč so morali čakati do 1. avgusta 1927, da so jim prevedle kronske pokojnine na dinarske. Za tem je za aktivno osobje stopil leta 1931 v veljavo nov zakon, je za staroupokojence, ki so bili upokojeni po zakonih

Kongres Delavskih zbornic

Dne 26. in 27. jan. se je vršil v veliki dvorani Delavske zbornice v Beogradu 6. kongres Delavskih zbornic, katerega se je udeležilo poleg zastopnikov skoraj vseh ministrstev, raznih socialno-političnih institucij in delavskih strokovnih organizacij nad 150 delegatov iz 35 mest naše države. Razen splitске Delavske zbornice so bile zastopane vse zbornice.

Na dnevnem redu kongresa so bila najaktualnejša vprašanja, kot: **mere proti brezposelnosti in zavarovanje brezposelnih, nadalje vprašanje padanja delavskih in nameštenskih plač ter njih zakonita zaščita, pravica delavskega združevanja in stavke**, kakor tudi poročila o tekstilni in rudarski anketi ter o anketi o hišni služinčadi.

Kongres je otvoril tajnik centralnega odbora Delavskih zbornic s. dr. **Topalović**. Po izvolitvi predsedstva, v katero so bili izvoljeni **Štark** iz Zagreba, **Djenanović** iz Zenice in **Sedej** iz Ljubljane, je bilo kongresu objavljeno, da je s. Topalović podal ostavko kot centralni tajnik in da bo do prihodnjih volitev v Delavske zbornice vršil dolžnosti tajnika s. **Krekić**. V imenu celokupnega kongresa je predsednik **Štark** s. Topaloviću za njegovo nadse požrtvovalno delovanje v prid delavskega razreda izrekel najtoplejšo zahvalo.

K 1. točki dnevnega reda, to je

brezposelnost, pomoč in zavarovanje brezposelnih je podal izčrpno poročilo s. **Jovo Jakšić** iz Sarajeva. Povedal je, da država, banovine in občine niso posvečale prav nobene pozornosti temu vprašanju, kljub temu, da so za to v prvi vrsti poklicane. Dosedanja pomoč brezposelnim s strani Javnih borz dela je absolutno nedovoljna. Tudi novi pravilnik o podpiranju brezposelnih delavcev predstavlja novo poslabšanje dosedanjih dajatev, ker povečava dobo članstva pri bolniških blagajnah od 4 mesecev na 8 odnosno 12 mesecev. Po tem novem pravilniku (proti kateremu je zavzel kongres odločno odklonilno stališče) bi bila iz brezposelnega zavarovanja izločena velika večina sezonskih in ostalih delavcev.

Referent je postavil zahtevo po izvedbi velikih javnih del, po skrajšanem delovnem času, po subvencioniranju javnih borz dela s strani države, banovin in občin ter po reviziji predvidenega pravilnika o podpiranju brezposelnih.

O delavskih in nameštenskih mezdah ter njih zakoniti zaščiti je poročal s. **Uratnik**. Plediral je za kolektivne pogodbe med delodajalskimi in deljemalskimi organizacijami ter za zakonito zaščito minimalnih mezd. Iznesel je poedine slučaje, ko delavci ne zaslužijo več kot Din 8 do Din 18 na dan. To ne škoduje samo delav-

cem kot takim, temveč tudi onim delodajalcem, ki plačujejo malo boljše mezde.

S. **Pavičević** (Beograd) je govoril o koalicijski pravici delavcev ter je ugotovil, da obstoji samo na papirju, ker iz neštetihih slučajev je razvidno, da se ta pravica delavcev ne tepta samo s strani delodajalcev, temveč tudi s strani državnih organov.

S. **Krekić** je poročal o samoupravah v socialnih institucijah. Bičal je sistem stalnega imenovanja ravnateljev bolniških blagajn in podčrtal, da tak sistem škoduje dobremu ugledu zavarovanja, pa tudi njega funkcijoniranju. Postavil je zahtevo po čimprejšnjem razpisu svobodnih volitev v bolniške blagajne.

Po podanih poročilih k poedinim točkam dnevnega reda so bile sestavljene komisije, ki so imele nalogo proučevati vse resolucije k posameznim referatom.

Diskusija, ki je trajala 1 dan in pol in v katero so posegli delegati in eksperti iz vse države, je bila vseskozi stvarna in na višini.

Resolucije, ki so bile kongresu predložene v odobritev in ki predstavljajo velik korak naprej v pogledu razčiščenja pojmov, zlasti pa praktični predlogi za omiljenje velike brezposelnosti in dosego novih socialnih pridobitev, so bili od kongresa soglasno sprejeti.

Volitve delegatov Nabavljalne zadruge uslužbencev drž. železnic se vrše v nedeljo 23. februarja 1936 od 8.—10. ure v lokalih posameznih volišč, kot so bili navedeni v uradnem razpisu volitev. Dolžnost slehernega zadrugarja je, da se volitev udeleži osebno odnosno odda podpisano glasovnico zaupniku „Zadružne liste“. Kdor je proti zvezarski samovladi v zadrugi, bo volil „ZADRUŽNO LISTO“.

Izbiri za Konzumnu zadrugu

Izbiri za ovu važnu željezničarsku ustanovu na području Obl. Dir. Zagreb obaviti će se tokom mjeseca marta o. g. Izabrati će se skupštinar, koji će potom održati redovnu godišnju skupštinu i formirati novu zadrugnu upravu.

Važnost naše Konzumne zadruge je danas, u doba naših oskudnih zarada i visokih cijena životnim potrebama, neizrecivo velika. Pametna politika zadruge i spremnost njene uprave mogu nam, u tim teškim životnim prilikama, u istini mnogo koristiti! U interesu je stoga sviju nas, da izborima i cjelokupnom zadržanom životu poklonimo našu najveću pažnju.

Sa dosadašnjim djelovanjem zadruge željezničari nisu i ne mogu biti zadovoljni. Kad se točno osmotri njena sadanja uloga prema širem redu članova: jednaka cijena robe sa privatnim trgovcima, a često i za lošiju kvalitetu, dobiva se utisak, kao da zadruga ne postoji radi zadržara, već radi ono nekoliko pojedinaca, koji predstavljaju njenu upravu. Članstvo je u svojoj velikoj većini sa sadanjim funkcionisanjem zadruge nezadovoljno in potruditi će se, da u izbornoj borbi pobjede oni kandidati, koji će njegove interese znati i htjeti braniti.

Od kuda nehanj i nevaljalost u zadruzi? U izvjesnoj mjeri treba ili pripisati općim privrednim teškoćama, ali istovremeno i ljudima, koji zadrugu vode, a koji imaju svoje poreklo u »Udruženju nacionalnih željezničara«. Po taktici, koju ti ljudi ispoljavaju, da bi ostali dominirajući u zadruzi i čvrsti na sedlu uprave, vidi se, da ih ne rukovodi idealizam, već čisti egoizam. Oni se stalno busaju, da iza njih stoje hiljade članova i da su jedini pravi predstavnici željezničara, istovremeno ali poduzimaju i najnedostojnije pothvate, da im to »pravo predstavništvo« ne odnese voda. To

su činili prigodom izbora za Bolesnički fond (ali im nije pomoglo), to čine i sada prigodom izbora zadružnih skupštinaru. Tako je glavni izborni odbor u Zagrebu, ma da izbori formalno još nisu bili raspisani, omogućio Udruženju, da kao prvo podnese svoju kandidatsku listu i time dodje u izvjesnu prednost pred ostalim grupacijama, koje će u izborima učestvovati. Još imade nekih maheraja, koji dokazuju, da su po srijedi nesolidna žuta posla. Dok se pred ostalima govori, da rokovi za podnošenje kandidatskih lista teku od dana, kada će glavni izborni odbor izdati izborni proglaš, dotle »nacionalni« tvrde, da rokovi teku od dana, kad je donešen zaključak o raspisivanju izbora. Po tome tumačenju opet bi »nacionalni« bili u velikoj prednosti, jer se ostale grupacije, budući će za raspisivanje izbora doznati kasno, ne će moći dovoljno spremirati.

Sve to nam pokazuje nesolidnost ciljeva, za koje se bore »nacionalni« željezničari i njihova većina sadanje zadržne uprave. Kad bi njima prvenstveno ležali na srcu interesi članova, kakove potrebe bi imali da se služe ovakovim nečasnim sredstvima? Mjesto da smjelo izadju pred članstvo i objasne svoj program i svoje namjere, oni izbjegavaju članstvo i bježe od njegovog objektivnog suda. Članstvo pak sve to promatra i vidi u čemu je stvar. Ono je riješeno, da brani zadrugu od tih egoista, pa je već unapred sigurno, da će u velikoj većini izabrati ljude poštene, nesebične i idealiste. Sigurno je, da će se i prigodom ovih izbora pokazati, da Udruženje nacionalnih željezničara ne predstavlja nikoga i da je njegova snaga jednaka nuli.

Zadruhari! Povedite borbu za poboljšanje prilika u našem Konzumu! Birajte prave i čestite zadržare — odbacite egoiste! Zadržar.

Grubo kršenje pravilnika o radnicima sa strane uprave radionice

God. 1930 a po naredjenjima GD br. 67637-MO, 41471-MO i 4620-II od 20. maja 1930 bilo je naredjeno upravi radionice, da na osnovi čl. 73 tč. 3 pravilnika o sporednim prinaldneznostima, koji je tada bio na snazi, odredi stručne komisije za tačno ustanavljenje sviju radova pojedinih skupina i struka te da nakon ovog savjesnog rada izradi »vremenike«, po kojima bi se radnicima pojedinih skupina odredjivao višak uvećane produkcije, to jest premije. To je bilo tada, kada su radnici imali još svoju priznatu stručnu organizaciju, kada su na skupštinama tretirali svoja životna pitanja i kada su njihovi povjerenici bili priznati i od mjerodavnih sa pažnjom saslušani.

Danas radnici nemaju svoje organizacije, niti mogu izabrati ljude svog povjerenja, koji bi bili tumači njihovih potreba i opravdanih zahtjeva; za to nije ni čudo, da se u nazad tri mjeseca vrši protuzakonito skidanje cijena te radi na izradi novih vremenika.

Čl. 69 tč. 3 pravilnika o radnicima kaže: »Ovu komisiju sačinjavaju starešina dotičnog odeljenja i je njegov zamjenik, poslovodja dotične grupe i vodja dotične družine. Ovo je tačan prepis iz čl. 73 tč. 3 već citiranog pravilnika o sporednih prinaldneznostima, a karakteristika mu je u tome, što je zakonodavac ostao na istom stanovištu, na kojem je bio god. 1930, kada je jasno naredio upravi radionice, da se imade striktno provoditi propis o sastavu komisije.

Daleko smo od toga, da izuzmemo od odgovornosti mjerodavne faktore u Gen. Direkciji za kršenje postojećih propisa, koji se naročito od god. 1930 krše na štetu radnika. Ali često puta — a naročito u ovom slučaju — skidanju cijena i izradi novih vremenika odgovorna je jedino uprava radionice, koja je svojom odlukom prepuštala odelju kolnice, da isti preko stanovitih ljudi provede jednu čistu protuzakonitost i skine cijene po miloj volji kod pisačkog stola i bez svake

komisije, koju napred citirani zakon striktno predviđa.

Zašto se sve to radi i čemu to služi? Zar ne imade mjerodavnih u upravi, koji bi bili u stanju reći: Ne valja, gospodo, da ljudi bolesnih ambicija prave među radnicima nepotrežno nezadovoljstvo, samo za to, da se održe na položajima. Skrajno je vrijeme, da se sa tom samovoljom prestane i da se nepotrebno ne pogoršavaju radnici i plaćevni uslovi radnika, koji sa obzirom na skupi život u Zagrebu i ovako kubure. Neka se ne stvara još veće nezadovoljstvo, koje ne služi za dobro ustanove kao takve, a najmanje upravi radionice, kojoj je kako rukovanje sa imovinom a tako isto i sa osobljem povjereni. Radnik, a naročito onaj, kojeg je »dragi bog« nadario sa više djece, a uslijed slabe zarade često polazi na prvoga kući sa par dinara (ako nema premije), prinudjen je, da stanuje u jednoj sobici i to na tavanu ili podrumu. Kada dođe kući, vidi svoju slabu dječicu, kako sa milosnim pogledom čekaju na krah, a majka mu istog ne može dati, jer otac nije dobio na prvoga niti onoliko, da bi mogao podmiriti kredit kod trgovca ili u konzumu. Takav čovjek u svom očajanju spreman je, da uradi sve, da osigura život sebi i djeci.

Ovo bi trebali mjerodavni imati u vidu i prije svake odluke o smanjenju beriva radnika te bi morali poštivati bar one odluke o pravima radnika, koje su predviđene postojećim zakonima ili uredbama.

Nova Uredba o Bolesničkom fondu

»Glasnik« U. J. N. Ž. i B. od 15. dec. 1935 god. donosi dulji članak, u kome se strašno ljuti, napada nas i grozi nam se radi našeg kritički napisanog članka u br. 15-35 povodom donošenja nove Uredbe.

Nastojat ću i ovog puta da hladno i dostojno ukažem na principe, ko-

ji su nas rukovodili, da u spomenutom članku iznesem naše osnovno gledište o donošenju Uredbe, koja će za željezničare imati zakonsku snagu i važiti kroz decenije.

Ne razumijem, zašto je članak štampan samo u »Glasniku«, kojeg dobivaju članovi Udruženja u Sloveniji. U »Glasniku«, koji je dostavljen članovima izvan Slovenije, toga članka nije bilo.

Kritikovati Zagrebačku direkciju, a pisati samo u Sloveniji, kako je to moguće: Ili je sam pisac članka uvjedio, da mu posao nevalja, pa nije želio da ga pročita i onaj koji je napadan, ili je članak namjenjen samo pokornim Slovenskim članovima UJNŽ. i B.

Na članak »Glasnika« ne bi se osvrtao, da nije naročito tendenciozan. Pisac si gerira, da je dobro upućen u stvari, razbacuje se kukavičijim jajima, izlazi kao denuncijant, jer spominje socijaliste i t. d., i t. d.

U istome članku prikazuje se nas nesposobnima. Izgleda da je horizont toga pisca tako malen, da u istinu ne može razumjeti, da je željeznička služba jedno, a socijalno političko zakonodavstvo drugo. Riješavati akte, koji decenijama imaju isti put, jeste šablonska stvar, dok tretirati pitanje socijalnog osiguranja i pomaganja bolesnih željezničara nije ni šablonski ni jednostavno.

Kakovu ulogu je i ovog puta i kod ovog pitanja Udruženje odigralo, vidjeti ćemo kasnije. Moram napomenuti, da ako je itko nešto doprinjeo novoj Uredbi, onda je to zagrebački oblasni odbor Bolesničkog fonda, jer se od drugih delegata imalo vrlo malo ili ništa.

Načelno: Da li može biti nadzorna vlast onaj, koji jeste u isto vrijeme i poslodavac, dakle zainteresovano lice? Zar to nije svakome jasno, da je takovo stanje nezdravo i štetno i po članstvo i po sam fond? Znademo, da sa postavljenjem druge nadzorne vlasti neće doći zlatni časi, ali znademo to, da je ministarstvo socijalne politike ona vlast u zemlji, čija je isključiva dužnost brinuti se za opće narodno zdravlje. Ministarstvo saobraćaja, ne može takove funkcije vršiti.

Kad to nije uspelo, onda se tražilo, da bar oblasni upravnici budu birani po oblasnim skupštinama. Ne, ni to se nije moglo postići. Zašto? Prvo neide predstavnicima udruženja u glavu, od kuda da bude još netko imao riječ? Drugo, hm, oblasni upravnici: Pa zar da se oduzme mogućnost članovima udruženja, da dolaze do tih položaja sa službene strane? Ne pita se, da li je tko radio na socijalnim pitanjima, već tako zahtevaju interesi članova udruženja. Da, ovi momenti su nas rukovodili, da velimo, da može netko biti dobar željezničar, a nikako socijalni političar. Pa zašto se toliko uzrujavate? Sve što je u našem Željezničaru pisano, pisano je principijelno, a ne o licima.

Način izražavanja u spomenutom članku je prostački. »Kukavičije jaje... Kretensko... Zloba, neznanje, socijalisti« — to je riječnik prostaka. Najozbiljnije pozivljam pisca članka, da iznese sve što mu je na srcu: jer ako ikoga imade, ja sam prvi, koji želi da svaki rad bude javno diskutovan. Svaka demokratska država svoje zakone, koji se tiču cijelog naroda diskutuje javno. Trebalo je čak projekte o osiguranju željezničara iznijeti davno ranije, a ne iste držati u fijoci. Treba svoju riječ da kaže narod — željezničari — jer između 73.000 imade ih, koji su socijalne probleme proučavali.

Takodjer moram napomenuti, ako je pisac članka delegat ljubljanske oblasne uprave B. F. onda sam ja spreman da dokažem, kako »vehementno« je zastupao stvari, ma da ih ni sam nije razumio. No o tome kasnije.

Još nešta o najvažnijim datumima oko radjanja nove uredbe. Na glavnoj skupštini B. F. u Beogradu 14. i 15. aprila 1935 godine bio je delegat iz Zagreba, koji je odma uočio, da se po

projektu ne može raspravljati, jer ga delegati nisu dobili na vrijeme Zašto gospoda projekta nije dostavila delegatima?? Na 7. oktobra iste godine delegat zagrebačke oblasne uprave tražio je, da se počne raspravljati o novoj Uredbi i donesu nužni zaključci, ili da se prestane sa debatom, pa da se ne troše sredstva fonda, kojih neima ni za najoskudniju pomoć. Zašto je postavio ovaj zahjev? Zato, jer se među delegatima razgovaralo, »da je prethodila jedna konferencija i riješila, kako ne treba donošati Uredbe, već mijenjati samo pravilnik, pa da bude sve u redu.«

Zar je moguće zdravim razumom zaključiti ovakvo rešenje? Ne! Jer Naredba iz 1932 godine nije potpuna. Manjkava je na sve strane, a Pravilnik mora bazirati na zakonskom osloncu. Šta sada? Među mnogim nevoljama, koje je Udruženje željezničarima pribavilo ova je po mome shvatanju najveća, što ju je Udruženje počinilo.

»Radnička Zaštita«, najpozvaniji organ za stvari radničkog osiguranja nagoviješta, kako je nužno, da se donese novi zakon o osiguranju radnika, ali u isto vrijeme ističe i prilike, koje vladaju i smatra, da iz njih može proizaći samo pogoršani zakon.

Pošto moramo mi željezničari imati Uredbu, baziranu na spomenuti zakon, to je njeno donošenje bezizgledno. Istina, ministar saobraćaja može dati i više od zakona; ali koji će naš ministar u današnjim prilikama dati više nego je obavezan? To je naše drugačije gledanje na stvari, koje se oko nas okreću.

Eh gospodo udruženjaši?! Rezultat vaše djelatnosti za dobro željezničara do sada je slijedeći: Revizija i pogoršanje našeg socijalno-političkog zakonodavstva na jednoj strani, a na drugoj bačenih preko 200.000 Dinara na projekte Uredbe.

O projektu i dobrim stranama nove Uredbe u narednom članku. Nemamo monopola na ubiranje članarine, zato moram sada biti kraći.

Kmet.

Zabrana prisilnog članstva kod Udruženja

Na koji način Udruženje nacionalnih željezničara održava svojih »35.000 članova« svestrano i dobro je poznato. Održava ih silom. Ali i ta sila slabi. U dokaz donosimo riješenje, kojim G. D. zabranjuje ustezanje članarine članovima, koji su napustili Udruženje.

»Kraljevina Jugoslavija
Gen. Dir. drž. željeznica
Broj 137.789-35.
6. decembra 1935 god.
Beograd.

Centralnoj Upravi Stručnog Udruženja voznomanjevskog osoblja drž. željeznica
Beograd.

U vezi predstave te Uprave od 4. VI. t. g. pod br. 450., u kojoj ste izložili teškoće voznomanjevskog osoblja oko ispisivanja iz članstva Udruženja Jugoslavenskih Nacionalnih željezničara i brodera, izveštavate se, da je Generalna Direkcija aktom G. D. Br. 119.462-35. od 26. 10. t. g. upozorila gore pomenuto Udruženje, da isto ima odmah po prijemu predstave o ispisu iz članstva koža od svojih članova doneti nadležnu odluku o ispisu i obavestiti nadležnu jedinicu o obustavi naplate članskog uloga od dotičnog službenika.

Po naredbi Gen. Direktora. Za Načelnika opšteg odeljenja
Stevan Valter, s. r.«

I tako se sve više pokazuje, da je Udruženje kula od karata, izgrađena na pijesku. Razumljivo, da se prije ili kasnije mora srušiti.

